

Interview met mevrouw van Leeuwen

Vraag 1 Wat vindt u van de ouderenzorg? Wat gaat er goed en wat kan er beter?

Jongeren zouden meer respect voor ouderen moeten uiten, en voor de samenleving in zijn algemeenheid. Vroeger vochten politieke partijen veel meer om ouderen achter zich te krijgen. Ouderen waren toen wel in. Dit is ineens omgeslagen toen er een discussie over pensioenen om deze te versoberen op gang kwam, vertelt mevrouw van Leeuwen.

Ook wordt er onvoldoende samengewerkt. Organisaties in, bijvoorbeeld de thuiszorg werken langs elkaar heen, en zijn vooral bezig met hun eigen organisatie. De kracht van integrale ouderenzorg is belangrijk, daar moeten we naartoe.

Ouderen moeten begrijpen dat je zowel rechten, als plichten hebt. Er moet een goede balans zijn tussen rechten en plichten. Je mag best een beroep doen op de samenleving, maar niet als je het zelf allemaal nog kan.

Vraag 2 Wat zou u als eerste veranderen in de ouderenzorg als u die mogelijkheid had?

Ouderen moeten niet teveel betutteld worden. Ze moeten zelf meer aangeven wat ze wel en niet willen en/of kunnen. Ouderen moeten meer voor zichzelf opkomen. De regie over hun leven moet bij de ouderen zelf liggen.

Ook moet er meer worden samengewerkt in de zorg. Men werkt langs elkaar heen. Vaak zie je dat er wel tien verschillende medewerkers bij een oudere komen. Dat zou veel minder kunnen. Medewerkers in de zorg moeten meer taken kunnen uitvoeren waardoor ondermeer een betere afstemming wordt bereikt.

Vraag 3 Denkt u dat door de vergrijzing de kwaliteit van de ouderenzorg achteruit zal gaan?

De veranderingen in de zorg zijn nu ineens heel groot, en er wordt ineens heel veel bezuinigd. Maar deze wijzigingen zijn nu teveel in een te korte tijd. Bezuinigingen hadden al veel eerder doorgevoerd moeten worden, waardoor deze minder hard zouden zijn aangekomen.

Er komen steeds meer ouderen bij, en aan de andere kant komen er minder handen aan het bed, dus het wordt wel een probleem.

Mensen in de zorg willen tegenwoordig eindeloos doorbehandelen. Dat kost veel geld en gebeurt vaak omdat het een standaard procedure is. Specialisten willen hun behandelingen doorzetten. Als ouderen het voor het zeggen krijgen, en weten dat ze alleen nog maar een aantal krakkemikkige jaren voor de boeg hebben, dan zullen vele ouderen zeggen dat de behandeling niet meer verder hoeft, denkt mevrouw van Leeuwen. De ouderen moeten het dus voor alles voor het zeggen krijgen. Het is lang zo geweest dat ouderen zeiden, wij hebben recht op een rollator via de AWBZ. Maar een fiets koop ik toch ook gewoon zelf na hiervoor gespaard te hebben, zegt mevrouw van Leeuwen. Waarom zou ik een rollator dan niet gewoon zelf kopen? Het hoeft niet veel meer dan een fiets te kosten.

Vraag 4 Het onderwijs is niet goed aangesloten op de werkvloer. Wat vindt u hiervan?

De aansluiting van het onderwijs op de werkvloer is inderdaad niet goed genoeg. Het onderwijs en de werkvloer moeten meer doen om het onderwijs beter op de werkvloer af te stemmen en ook meer praktijkgericht!

Studenten van zorgopleidingen komen op stageplekken veel te vaak ouderen tegen die bijzonder kwetsbaar zijn. Ze lopen vooral stage in verpleeg- en verzorgingshuizen. Daar verblijven maar 10 % van de ouderen. Bij de andere 90 % die in de eerste lijn zitten, wordt nauwelijks stage gelopen. Er moet veel meer stage in de eerste lijn worden gelopen. Door alleen bij kwetsbare ouderen stage te lopen, kan een negatief beeld ontstaan over ouderen terwijl de

groep kwetsbare ouderen maar een kleine groep op het totaal aantal ouderen is. Er zijn veel meer vitale ouderen met kleine beperkingen waar deze studenten niet naartoe gaan. Het mooie van de Levensles dagen vindt mevrouw van Leeuwen de verbinding van oud en jong. Jongeren weten vaak niet hoe het leven, of gewoon een dag van een oudere eruit ziet. Ze weten niet wat een oudere werkelijk bezielt. De opgeleiden, en dan met name de verzorgenden, weten nauwelijks hoe ze een oudere moeten bejegenen. Jongeren moeten zich daar tijdens hun opleiding meer in kunnen verdiepen.

Vraag 5 Waarom moet de kwaliteit van het onderwijs in de zorg verbeterd worden, en wat is de rol van jong en oud daarbij?

Ouderen zouden gastlessen in het onderwijs moeten kunnen geven. De kennis die ouderen hebben kan voor de jongeren zeer waardevol zijn en er ontstaat gelijk contact tussen jong en oud.

Ook zouden jongeren zelf meer moeten doorvragen bij hun docenten op basis van hun ervaringen. Jong en oud zouden zich meer in elkaar moeten inleven. Maak daarbij gebruik van moderne middelen zoals een camera. Probeer ouderen op een camera aan de praat te krijgen. Belangrijk is dat men probeert aan beide kanten openheid te creëren.

Vraag 6 Wat moet er op dit moment gebeuren om jongeren te enthousiasmeren voor een baan in de zorg?

Door goede voorbeelden te laten zien en door jongeren met ouderen in gesprek te laten gaan. Jongeren zouden gewoon een keer met ouderen moeten meelopen en kijken hoe ouderen leven, en zich goed verdiepen in hun dagelijkse bezigheden. Jongeren moet je hierbij op eigentijdse manieren aanspreken zoals via sociale media. Sociale media moet je zeker inzetten in het onderwijs.

Vraag 7 Hoe zou men jong en oud met elkaar kunnen verbinden?

Jongeren zouden hierbij een maand lang met een oudere uit de eerste lijn moeten meelopen. Een soort maatschappelijke stage in de gezondheidszorg. Jongeren krijgen dan een doorsnee van de ouderen te zien krijgen, en niet alleen maar kwetsbare en afhankelijke ouderen.

Ouderen die alleen maar zaniken en zeuren zijn voor jongeren geen gezellige gesprekspartners. Ouderen moeten hun interesse in jongeren tonen. Wederzijdse belangstelling tussen jong en oud is belangrijk.

Vraag 8 Wat zou u jongeren voor tips geven om te bereiken en te kunnen doen wat ze graag willen doen?

We hebben het nu wel steeds over ouderen, maar je leest nergens: wat doen we nu voor de jongeren? Ouderen zouden zich meer in jongeren van deze tijd moeten verdiepen en niet alleen het verleden verheerlijken. Stuur jongeren op pad naar ouderen, en vind rolmodellen voor hen. Goede rolmodellen zijn voor jongeren belangrijk.

Sascha Schwedersky, 25-8-2014
Student Maatschappelijke Dienstverlening, ROC Leiden